

GROENLINKS

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam

Aanvullende schriftelijke vragen over pilot Nederland Schoon

Rotterdam, 4 maart 2019

Geacht college,

Nederland Schoon organiseert op Rotterdams grondgebied een veelbesproken proef die moet dienen als alternatief voor uitbreiding van statiegeld naar kleine flesjes. De proef houdt in dat winkeliers, restaurants en snackbars vanaf 24 september 2018 zelf petflesjes inzamelen in oranje bakken en dat zij in een straal van 100 meter rondom hun onderneming zwerfafval opruimen. Ook is bewoners afgelopen jaar gevraagd mee te doen aan een schoonmaakactie.

U schrijft in antwoord op onze schriftelijke vragen van 10 september 2018 dat de gemeente Rotterdam niet deelneemt aan de proef, dit niet faciliteert en dat Nederland Schoon de proef op eigen initiatief en zonder medewerking van de gemeente is gestart. Op 14 februari 2019 verscheen in de *Havenloods* een artikel over de proef. In het artikel staat onder meer dat de opruim-organisatie van het verpakkend bedrijfsleven nauw samenwerkt met de gemeente Rotterdam en dat dagelijks wordt rondgereden met veegauto's.

Dit brengt ons tot de volgende vragen:

1. Kunt u (nogmaals) bevestigen dat de gemeente Rotterdam op geen enkele wijze deelneemt aan de proef dan wel de proef faciliteert? Zo nee, waaruit bestaat de samenwerking op dit moment en hoe, wanneer en waarom is samenwerking alsnog tot stand gekomen?

U schreef in de beantwoording van onze schriftelijke vragen d.d. 10 september 2018 dat de resultaten van de pilot in vier gemeenten naar verwachting eind 2018 vanuit Nederland Schoon beschikbaar komen voor de gemeenteraad. Vervolgens zou door het bedrijfsleven worden besloten tot een eventuele verdere uitrol naar heel Nederland. In het raadsdebat op 13 december 2018 over de pilot zei de wethouder echter dat de proef tot de zomervakantie van 2019 loopt. Ook zei de wethouder dat hij scepsis heeft over de proef, omdat 'het niet goed gaat en er veel verbeterpunten zijn'. Hij gaf aan dat de werkwijze van de gemeentelijke dienst in de Zwart Janstraat niet is gewijzigd, dat iedere maand wordt gemeten door de gemeente en dat de situatie niet is veranderd door de proef. Onafhankelijke metingen van Zwerfje Rotterdam en de Zwerfinator bevestigen dit beeld. Met andere woorden: de proef leidt vooralsnog niet tot minder drankverpakkingen op straat.

Het artikel in de *Havenloods* van 14 februari wekt daarentegen de suggestie dat het project wel succesvol en effectief is. Bewoners worden in het artikel opgeroepen om de straat op te ruimen. Nadrukkelijk wordt gezegd dat het doel van het project met oranje flesjesbakken (in combinatie met intensief opruimen door de gemeenschap) is om van het zwerfafval af te komen, terwijl het echte doel van deze proef is om uitbreiding van

statiegeld te voorkomen zoals ook geconstateerd door Rodermans van Zwerfie Rotterdam in zijn artikel in het AD d.d. 1 maart 2019.

Daarnaast valt op dat het project lijkt te zijn gewijzigd van opzet. Zo lijkt het 100-meterprincipe verlaten en kunnen ondernemers nu zelf aangeven welk deel van de openbare ruimte zij willen schoonhouden. Tegelijk zijn onlangs huis-aan-huis oproepkaarten bezorgd waarin mensen wordt gevraagd om op te ruimen. Een promotieteam op straat activeert bewoners. In geen van de communicatie-uitingen wordt gesproken over het werkelijke doel van de pilot. In het raadsdebat op 13 december 2018 zei de wethouder dat de resultaten uit het najaar van 2018 in januari jl. worden besproken met Nederland Schoon. In de maanden daarna volgt naar zijn idee de laatste kans om verbeteringen te laten zien. De wethouder heeft aangegeven dat hij bereid is om de staatssecretaris te vragen eerder te beginnen met uitbreiding van statiegeld dan in 2021 (en dat breder te trekken naar blikjes) indien de proef blijft falen.

2. Bent u op de hoogte van de redenen waarom de proef is verlengd tot grofweg juli 2019? Zo ja, kunt u dit toelichten?
3. Bent u bekend met de gewijzigde en geïntensiverde opzet van de proef? Zo ja, heeft u hierover gesproken met Nederland Schoon tijdens het overleg in januari over de voortgang van de proef en – indien u in het bezit bent van een (gewijzigd) projectplan, kunt u dat de gemeenteraad dan doen toekomen? Wat is bij de besprekingen de rol geweest van het college t.a.v. de opzet?
4. Deskundigen zijn van mening dat verlenging van de proef een vertragingstactiek is van het verpakkend bedrijfsleven. Met welk argument gunt u het bedrijfsleven verlenging van de proef en daarmee opschorting van het overbrengen van uw standpunt aan de staatssecretaris over statiegeld, mede in het licht van de scepsis die de wethouder heeft uitgesproken over de pilot?
5. Hoe kijkt u aan tegen het mobiliseren van bewoners door Nederland Schoon in een poging om de proef alsnog tot een succes te maken, zonder kenbaar te maken wat het doel is?
6. Ziet u mogelijkheden om bewoners te beschermen tegen deze misleidende vorm van burgerparticipatie? Zo ja, hoe gaat u dat doen? Zo nee, waarom niet?
7. Kunt u aangeven of de meest recente metingen van de gemeente Rotterdam erop duiden dat nu minder zwerfafval op straat ligt in het proefgebied, zoals opgetekend in de *Havenloods* van 14 februari? Kunt u deze metingen kwantificeren?
8. Wat is uw standpunt over de kwaliteit van de pilot en de extrapolerende waarde die de resultaten hebben voor het volledige grondgebied, inclusief bermen, natuur, wateren, buitengebied en woonwijken zonder ondernemers?
9. Bent of voelt u zich op enigerlei wijze geïnteresseerd aan de resultaten van de pilot in Rotterdam indien Nederland Schoon met intensief opruimen binnen het proefgebied toch het doel van 70 procent minder flesjes zou halen? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot het lidmaatschap van de Statiegeldalliantie?

GroenLinks ziet het liefst een invoering van statiegeld op blikjes en kleine flesjes.

10. Op welke moment is de wethouder bereid in gesprek te gaan met staatssecretaris van Veldhoven om bij haar te lobbyen voor een dergelijke uitbreiding van statiegeld?

Met vriendelijke groet,

Astrid Kockelkoren